

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zr. 48 kr., na pocztamcie lwowskim 5 zr. 12 kr., na wszelkich innych pocztamtach 5 zr. 36 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płać się od wiersza w pół kolumnie (drukem garment) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery płać się wedle tego, ile na zwyczajny druk obrachowane miejsca zajmą. Redakcja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Wtorek

N^{ro} 7.

16. stycznia 1844.

Przegląd artykułów.

Wiadomości zagraniczne: Hiszpanija: Izabela II. wydaje dekret zawieszający posiedzenia Korteżów.

Anglija: Zatrważający stan Kanady.

Francyja: Posłowie hiszpańscy u Królowej Maryi Krystyny.

Rossyja: Wiadomości z Kaukazu.

Grecyja: Główne zarysy do nowej konstytucyi. — Komisya do ułożenia planu reorganizacji wojska. — Odpowiedź Króla Ottona na adres zgromadzenia narodowego.

Nowiny.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Ołomuńca. — Z Londynu.

Galicyjska kassa Oszczędności.

Dodatek nadzwyczajny: Zdanie sprawy Towarzystwa Dobroczynności pod opieką Dam.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Na posiedzeniu kongresu dnia 27. grudnia minister sądu sprawiedliwości odczytał dekret następujący:

»Ja Izabela II., używając przyznanego Mi artykułem 26. prawa konstytucyi i po wysłuchaniu Mojej rady ministeryjalnej, rozporządzam, jak następuje: Jeden tylko artykuł. Posiedzenia korteżów w teraz zebraném ciełe prawodawczém zostają zawieszzone.«

Łatwo można sobie wyobrazić, jak to wszystkich zdziwiło. Już przed kilką tygodniami biegały pogłoski o gwałtownych postanowieniach rządu; ale nikt z rozsądnych nie chciał temu dać wiary. Domyślivano się wprawdzie blizkiego rozwiązania korteżów, ale aż po przyjęciu wniosków do ustawy co do pobierania podatków i ajuntamentów. Zamiast tego wszystkiego rząd postanawia użyć gwałtownego środka, zawieszenia Korteżów, i rządze-

nia tymczasowie (może przez cały rok) bez zezwolenia na podatki i bez ajuntamentów. Słychać, że rozporządzenie to uchwalono w radzie ministeryjalnej dopiero wczoraj w wieczór na naleganie jenerała Narvaez i nie bez żywego oporu pana Martinez de la Rosa, a to z tego powodu, że opozycyja przez ustawiczne swoje interpelacje nabawiła rząd kłopotu. Z kąd weźmie rząd zasiłki pieniężne, niewiadomo. Przez kortezy i powszechnie przez cały kraj odrzucona pożyczka u pana Salamanki (właściwie u Królowej Krystyny), podług której skarb publiczny za 400 milionów realów któreby otrzymał, przyjąłby na siebie ciężar 3000 milionów, choćby nawet została przyjęta, przeznaczona jest głównie na zakładanie gościńców, a zatém bieżących potrzeb pokryć nie może; drugi projekt pana Cantero jest jeszcze przykrzejszy; lecz za to mówią o trzecim planie finansowym, który ma być bardzo jenijalny, ale jeszcze jest tajemnicą. Teraz sądzą powszechnie, że rząd uprzednio wybierze najpotrzebniejsze podatki, za pomocą rozporządzeń uorganizuje na nowo ajuntamienta i gwardyje narodowe, a potem zwoła znowu kortezy, i za te jako koniecznością nakazane rozporządzenia zażąda od nich bilu indemnizacyi, a jeżeli takowy zezwolonym nie będzie, wtedy do rozwiązania przystąpi. Wszelako obawiać się należy, aby terażniejszy gwałtowny postępek nie wywołał nowego powstania prowincyj. Już mówią, że deputowani opozycyi chcą protestować przeciw temu rozporządzeniu. Zresztą na uwagę zasługuje to, że moderadosowie, którzy na Ołozagę wydali akt oskarżenia dlatego, że kortezy chciały rozwiązać w formie konstytucyjnej, teraz do zawieszenia ich przystępują na drodze rozporządzenia!«

Z Paryża, dnia 3. stycznia. Sami nawet przyjaciele hiszpańskiego rządu nie pochwalają tu zawieszenia korteżów, a to tém bardziej, ileż jesteśmy przekonani, iż większość

byłaby na wszelki wypadek pozostała aż do końca wierną ministeryjum, gdyby takowe było swój piérwiastkowy plan wykonało, i od kortezów przed odroczeniem ich zażądało obszérnych pełnomocnictw co się tyczy pobierania podatków tudzież zregulowania stosunków ajuntamientów, deputacyi prowincjonalnych, gwardyi narodowej. Położenie, w którym się rząd hiszpański przez pomienione rozporządzenie teraz znajduje, jest w dwójnasób przykre, gdyż każdemu tkwi jeszcze w świeżej pamięci, że wielkie przestępstwo pana Olozagi co do istotnej rzeczy zależało na zamiarze rozwiązania kortezów, na zamiarze mówię, który teraz następcy jego pod odmiennym nazwiskiem już wykonali, albo też według wszelkiego prawdo-podobieństwa wykonają. *Gaceta de Madrid* daje za powód odroczenia kortezów namiętne usposobienie umysłu, które opanowało pojedyncze partyje kongresu, i które zagrażało przerwaniem regularnego toku spraw, a dziennik urzędowy dodaje, iż ministeryjum zamyśla tylko dać czas partyjom, aby ochłoneły, by potem kongres z zimniejszą krwią mógł się znowu zająć swými pracami i takowe z lepszym skutkiem przywieść do końca. Wszelako to oświadczenie i dodane do tego przyrzeczenie, nie znajduje tu wielkiej wiary w Paryżu, i owszem jesteśmy przekonani, że rządowi li tylko chodziło o to, by się na niejaki czas uwolnić od kontroli kortezów, i że po odroczeniu niezadługo istotne rozwiązanie nastąpi. Ministeryjum pana Gonzalez Bravo okazało jawnie już tym postępkim, że nie przywiązuje wielkiej wagi do istnacej konstytucyi, podług której pobieranie podatków od zezwolenia kortezów zawisło. Przymem zdaje się, że rząd hiszpański zamyśla jeszcze inne niebezpieczniejsze uczynić kroki, które również z konstytucyją w jak największym przeciwieństwie zostawać będą. Itak mówią o ogłoszeniu nie zezwolenej jeszcze przez kortezy, i w ogóle tylko w senacie pod obrady przedłożonej ustawy o ajuntamientach, której potwierdzenie zamyśla rząd uzyskać później od reprezentacyi narodowej. Nie potrzeba zwracać uwagi na jakie niebezpieczeństwo rząd hiszpański takiemi rozporządzeniami się naraża. Wkrótce oznajmia nam wypadki, ażali rząd słusznie mógł się na coś podobnego odważyć.

Najnowszym dekretem mianowano komisyję (złożoną z pana Isturiz jako prezvdenta, księcia Frias, Silvela, Tarancon biskupa z Zamora, jenerała dywizyi Zarco del Valle, Xaverego de Burgos, Mon, Baldasano, Olivan, Ezpelota, i Po-

zada Herrera jako sekretarza), dla ułożenia głównych zarysów do składu rady Stanu. Rada ministeryjalna celem uzasadnienia tego dekretu mówi między innými: konieczność ustanowienia stałego obradujacego ciała obok rządu daje się czuć tém bardziej, ileżo przy każdej zmianie ministeryjalnej zmienia się także i powszechny tok polityki, i dlatego w niedostatku takowego ciała, zbywa na srodku związkowym, któryby to, co wprzódy działo, z nowými potrzebami obecności pogodził, i w rozmaitych gałęziach publicznej administracyi harmoniję utrzymał. W radzie Stanu zasiadać będą wszyscy ci mężowie, którzy ojczyźnie w dyplomacyi, wojnie, administracyi i polityce wielkie wyświadczyli przysługi i którzy swými wiadomościami i doświadczeniem rząd krajowy i wspierać i oświecać mogą.

Z Figueras pod dniem 26go grudnia donoszą, że układy o kapitulacyję znowu przerwano. Jenerał de Meer podstał pod pomienioną twierdzę.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Z Londynu dnia 2go stycznia. W srodek zawichrzeń różnego rodzaju wewnątrz różnych prowincyj i podległych posiadłości angielskiego państwa, stan Kanady wznieca nie małą obawę, i w samej rzeczy, jeżeli stan polityczny tej prowincyi nie dał powstać dotychczas jeszcze większej obawie, tedy stało się to tylko dlatego, że mężowie wszelkich stronnictw pokładają nieograniczone zaufanie w rozsądku i sprężystości Sir Karola Metcalfe, terazniejszego jenerałnego gubernatora angielskiej Ameryki Północnej. Człowiek ten, który swými zasługami i doświadczeniem zjednał sobie za naszych czasów na Wschodzie prawie bezprzykładny stopień powagi, reprezentuje jako odznaczający się wzór tę szkołę wielkich ministrów kolonialnych, którzy po większej części w służbie kompanii wschodnio-indyjskiej otrzymali ukształcenie, i którzy starannością swoją więcej niż siłą morską i lądową angielskie państwo rządzą i utrzymują.

Jakakolwiekby przyszłość czeka Kanadę, to przynajmniej jest pewna, że Sir Charles Metcalfe aż do obecnej chwili jest zupełnie niepokonany i nieustraszony. Przypuścić także nie można, że polityczna zdolność tak wielkiego męża, wspierana zbrojną siłą ojczy- stego kraju, nie wystarczy do pokonania stronnictw kolonialnych, a gdy tego potrzeba będzie, i do przytłumienia kolonialnych rozruchów.

Francyja.

Dnia 1. stycznia, jako w dzień Nowego Roku była zamknięta giełda kupiecka. Dnia 31. grudnia wieczorem przybyła jak za zwyczaj muzyka od wszystkich pułków, które w stolicy stoją załogą, pod okna pałacu tuileryjów. Uroczyste posłuchanie dla przyjmowania życzeń Nowego Roku zaczęło się już d. 31. grudnia, a arcybiskup Paryża w towarzystwie wysokiego duchowieństwa swój dyjecezy był najpierwszym, który Królowi złożył swoje uszanowanie. Pod wieczór przyjmował Król ciało dyplomatyczne, a później radę Stanu. Dnia 1. stycznia rano przed godziną ósmą zgromadzili się wszyscy członkowie królewskiej rodziny do kaplicy tuileryjskiego pałacu, gdzie za duszę księżniczki Maryi i księcia Orleańskiego cichą mszę odprawiono. Przeszło 500 Hiszpanów przebywających w Paryżu złożyło Królowej Maryi Krystynie gratulację.

Journal des Debats zawiera następujące doniesienie: Pan Donozo Cortes, członek kongresu, i generał Ros de Olano, wyprawieni w nadzwyczajnym poselstwie do Królowej Maryi Krystyny, pożegnali się na prywatnym posłuchaniu z Jej Król. Mością dnia 31. grudnia. Misja ich odniosła pożądaný skutek. Mówią, że Królowa przyrzekła przychylić się do życzeń swojej córki, Królowej Izabelli II., i rady ministrów, ale aż z początkiem miesiąca lutego odjedzie do Madrytu. Królowa Maryja Krystyna miała także przychylić się do przyjęcia opiekuństwa nad swoją drugą córką, Infantką Ludwiką. Obadwaj posłowie opuszczą Paryż dnia 2go, by swemu rządowi donieść o tym postanowieniu Królowej.

Dnia 3. stycznia. Izba deputowanych przystąpiła wczoraj do wyboru komisji, mającej ułożyć wniosek do adresu. Na obradach, które się pod tym względem w biurach odbyły, nadmieniono także o demonstracjach w *Belgrave-Square*, a niektórzy członkowie żądali, aby w adresie postępek ten zganiono. Opozycja zachowywała milczenie podczas tych projektów strony konserwacyjnej. Pan Berryer oświadczył, iż jest gotów przed połączoną izbą wytłumaczyć się z swego postępku. Z niektórych stron ganiono także zachowywane milczenie co do kwestyi przetrzasania okrętów, planu dotacyi i t. d. Członkami komisji obrano pp. St. Marc Girardin, Nisard, Duvergier de Hauranne, Ducos, Desmousseaux de Givré, Bignon, Bethmont, Baumes, Hebert, Delesert, Siedmiu z tych należy do stronnictwa

konserwacyjnego, a dwóch (pp. Ducos i Bethmont) do opozycji.

Obrady w biurach toczyły się najszczególniej nad trzema punktami: nad stosunkami Francyi do Anglii, nad wnioskiem do ustawy o nauce podrzędnej i nad odbytą przez niektórych członków izby podróżą do Londynu. Paragraf dotyczący dobrego porozumienia, istniejącego między obudwoma rządami Francyi i Anglii, rozwijał w siódmém biurze pan Thiers, a w dziewiątém pan Billault takimi wyrazami, które w porównaniu z namietnością, z jaką pan Duvergier de Hauranne przemawiał o tym samym przedmiocie w drugim biurze, zdawały się być umiarkowanemi i powściągliwemi. Ten sposób myślenia nie bardzo przypadał do smaku większości członków biur, a dzienniki ministeryjalne spodziewają się z pewnością, że takowy w samej izbie podczas dyskusyi publicznej jeszcze mniejszy udział uzyska. Debaty, które w wielu biurach nad wnioskiem do ustawy dotyczącym nauki podrzędnej, i nad sporem wszczętym między duchowieństwem a uniwersytetem, już teraz się rozpoczęły, stawiają dowód, jak ważny udział ta kwestya obudza. Spreżystość, z jaką pan St. Marc Girardin i pan Nisard, dwaj komisarze partyi konserwacyjnej, starali się w swoich biurach okazać ważność praw krajowych, i pochwała, z jaką przyjęto ich uwagi, okazują wyraźnie, jakiego większość izb w tej mierze jest sposobu myślenia. Co się dotyczy podróży, którą niektórzy członkowie izby odbyli do Londynu, dla powitania księcia Bordaux, wszystkie biura zgadzały się na to, aby w adresie odpowiedzi na mowę z tronu naganę ich postępowania zamieszczono.

Lewa strona odbyła wczoraj rano zgromadzenie, dla naradzenia się, jaką rolę w walce między gabinetem a legitymistami ma odgrywać. Prawie jednogłośnie uchwalono, aby przeciw gabinetowi wspierać legitymistów. Jakoż w samej rzeczy wszyscy członkowie lewej strony powstawali wczoraj w biurach przeciw zamiarowi ministeryjum zamieszczenia w adresie rzeczzonego frazesu. Jeszcze przed kilką laty słowo legitymista było dla opozycji prawdziwym postrachem. Przypominamy sobie, że ku końcowi gabinetu pana Molé, pan Guizot tém słowem karlista, powstawał z trybuny na pana Lamartine, a opozycja, do której podówczas pan Guizot należał, używała zwykle w owym czasie tego wyrazu, jako potężnej broni. Któżby był wówczas sądził, że legitymiści za ministeryjum Guizota, otrzymają w opozycji korpus posiłkowy.

Rossyja.

Co się dotyczy ostatnich wypadków na Kaukazie, donosi *Powszechna Gazeta* w jednym z artykułów z nad Czarnego Morza następujące szczegóły: »Szamyl, znany naczelnik Czeceńców, około którego zgromadzili się wszyscy Rossyjanom nieprzyjaźni Górale, wkroczył w pierwszej połowie września w 10,000 ludzi w zamieszkały przez Awarów górzysty dystrykt między obudwoma ramionami rzeki Koisu, i obległ małą rossyjską twierdzę Unzulę, w której była złożona z trzech kompanij załoga. Czeceńcom powiodło się od pomienionej twierdzy przeciąć wodę; załoga rossyjska wytrzymała sześć dni bez wody, zmuszona była poddać się. Na wiadomość o tym ucisku załogi w Unzula, podpułkownik Wasylicki ruszył z jednym batalijonem w pośpiesznych marszach na odsiecz. Ale Szamyl napadł przemożną siłą na ten batalijon w ogrodach włości Awarów, gdzie Rossyjanie stanęli na nocleg, i otoczywszy ich, po walecznym odporze w pięć wyciął. Komenderujący w północnym Dagestanie generał Plake de Plagenau dowiedziawszy się o tym napadzie Szamyla, opuścił niezwłocznie ze wszystkiemi wojskiem główną kwaterę Temir-Chanczura, i starał się z największym pośpiechem ściągnąć do siebie rozrzucone po rozmaitych warowniach w awarskim kraju rossyjskie garnizony, i wystawić milicję z krajowców, aby mógł naprzeciw Szamylowi wystąpić. Przez zniesienie batalijonu pod dowództwem Wasylickiego, dla utratę twierdzy Unzula, tudzież drugiego dla komunikacyi bardzo ważnego punktu, który jeden z sztabowych oficerów rossyjskich w 300 ludzi za zbliżeniem się Czeceńców opuścił, generał de Plagenau ujrzał się od swęj głównej kwatery Temir-Chanczura odciętem, i został zmuszony rzucić się z swojem wojskiem w warownię Chunsak. Tam obległ go Szamyl, którego wojsko wzmogło się tymczasem do 20,000 ludzi, i który dwanaście od Rossyjan zabranych dział z sobą prowadził. Generał rossyjski obawiając się, aby ważna, zupełnie z wojska ogołocona warownia Temir-Chanczura nie dostała się w ręce nieprzyjaciół, usiłował kilkakrotnie przebić się, ale nadaremnie. Tymczasem książę Argatyński, przytłumił w dystrykcie Rasy-Rumyken wszczęte na korzyść Szamyla powstanie, i pospieszył w 5000 ludzi na pomoc obleżeńcom w Chunsaku. Podczas gdy tenże wziął Czeceńców z tyłu, generał Plake zrobił wycieczkę z warowni, i tak powiodło się obudwom generałom rossyjskim połączyć. Szamyl cofnął się z kraju Awa-

rów, ale spustoszywszy ich pola i ogrody, zmusił większą część ludności do udania się za nim w góry. Strata Rossyjan jest bardzo znaczna; sami przyznają, iż 1600 żołnierzy a 45 oficerów stracili.«

Grecyja.

Dzienniki ateńskie zawierają depeszę lorda Aberdeena, dotyczącą rady, którą daje Anglija i Francyja pod względem położenia Grecyi i prac konstytuującego narodowego zgromadzenia. Podług téj rady mają być następujące główne zarysy konstytucyi. Nienaruszalność Króla; dwie izby; izba deputowanych przez lud obierana; członkowie senatu mianowani przez Króla dożywotnie lub dziedzicznie; roczne posiedzenia izb, na których się głosowanie na daniny i podatki odbywać będzie; upoważnienie do proponowania podatków zastrzeżono rządowi, a mianowanie na wszystkie urzędy cywilne i wojskowe samemu tylko Królowi.

Komisya wojskowa mianowana rozporządzeniem z dnia 4. listopada z. r. w celu reorganizacyi greckiego wojska lądowego, i złożona z generała, sześciu oficerów sztabowych a dziesięciu podrzędnych, rozpoczęła swą pracę pod przewodnią generał-majora P. G. Rhodios dnia 23. listopada.

Podług wiadomości z Aten pod dniem 26go grudnia uroczyste doręczenie adresu odpowiedzi narodowego zgromadzenia odbyło się dnia 22go rzeczonego miesiąca. Mianowany do tego wydział złożony był z dwunastu członków i miał na czele dwóch wice-prezydentów, to jest pp. A. Metaxas i A. Londos i dwóch sekretarzy. — JKMość przyjął adres i wyrzekł następujące słowa: »Z przyjemnością przyjmuję odpowiedź narodowego zgromadzenia, na »mowę, którą posiedzenie zagailem. — Zgodność, jaka się z tą okazuje między sposobem myślenia ludu a Mojem, sprawia Mojemu sercu wielką radość. W téj zgodności zdań »spoczywa rękojmia, że to wielkie dzieło konstytucyi wspólnóm działaniem szczęśliwie »wiedziemy do skutku. — W ten sposób, bez »wątpienia, rozumięcie Wpanowie równie jak »i Ja dzień 3. (15.) grudnia.« Wydział nie mógł się długo zgodzić na wniosek konstytucyi co do kwestyi czy do Króla należeć ma wybór członków dla izby senatorskiej, i czy takowi mają być obrani na całe życie lub nie. Nareszcie 15 głosów przeciw 6 rozstrzygnęto pierwszą część téj kwestyi w sposób potwierdzający, jednakże z tym warunkiem, że pomienioną ustawę po dziesięciu latach pod nowe rozpoznanie oddać należy.

Wraz z wnioskiem konstytucyi miano zaprowadzić nową ustawę o wyborach, aby na przyszłość wszystkim podobnym kwestyjom z apobiédz.

N O W I N Y.

Karol Lipiński daje dziś jeszcze w teatrze hr. Skarbka koncert na cele dobroczynne.

Ponieważ pan Wysłobocki dnia 23go b. m. z galeriją obrazów na kontrakty kijowskie wyjeżdża, wystawa tychże obrazów skończy się niezawodnie z dniem 21. b. m. Z dzieł przez znawców szczególniej podziwianych, wymieniamy tu jeszcze następujące: Polak raniiony, ostatni swój pierścień lichwiarzowi w zastaw przynoszący, przez p. Pergera z Wiednia; — Zima przez p. Haneu; — Wnętrze kościoła X. X. Pijarów w Wiedniu, przez Jachimowicza; — Ostrygi i śledzie, przez Waldmüllera z Wiednia.

Z zabaw, które nas w tym karnawale czekają, wiemy dotąd o następujących: U Jego Excelencyi j. w. Prezydenta Rządów krajowych co niedzielą wieczory z tańcami. — W niedzielę d. 21. b. m. w sali towarzystwa strzeleckiego świetny bal na cele dobroczynne. Reduty w teatrze hr. Skarbka co środę i niedzielę. — Tutejsze Towarzystwo strzeleckie da w swojej sali trzy bale, t. j. dnia 23. i 30. stycznia, jakoteż d. 6. lutego. — Towarzystwo muzyczne w własnej sali w dawnym teatrze cztery bale, t. j. dnia 15. i 24. stycznia, jakoteż 5. i 12. lutego.

Na polskiej scenie ujrzemy blizkiemi czasy: *Fabrykanta*, komedyję Korzeniowskiego, rozślawioną trajedyję Ponsarda: *Lukrecyja i Matylde*, czyli: *Cierpienia żony*, dramat z francuzkiego przez p. Wincentego Thullie tłumaczony. Gorliwości tegoż tłumacza winniśmy już niejedną sztukę, i tak grano niedawno jego tłumaczenia komedyję francuzką: *Hrabia de Letorieres* niezgrabnie zdramatyzowany romans: *Sztuka podobania się*, która zdala się do nas tym dwu-wierszem mówić: *„Muszki chwilowe, żyją jedną chwilę, Dzień jeden lotu, pozwolicieź tyle? ... Lecz my niepozwalamy i tyle, nie z zamiłowania dla liberum veto, bo jesteście wszystkich Sicińskich piekielnymi wrogami, ale dla zmiłowania się nad publicznością. Jużto wszystkie końce nieschodzą się w téj sztuce. Za każdym niemal słowem całego chóru aktorów słyszymy w czarodziejskim uroku, jakim hrabia de Letorieres wszystkich owłada, coś podobnie jak o naszym*

Towiańskim czytamy. A cały ten urok jest w tém, że młode hrabiątko umie uderzyć w słabą każdego stronę, że całusami obdarza zarówno krawca żonę jak swoją Herminę, a nawet do księżnej marszałkowej strzeliste pali afekty, że pije wraz z prokuratorem, że kaździ pochlebstwy marszałkowi, słowem u d a n i e głosi ta komedyja za sztukę podobania się; zaiste jak na piętnasto letniego chłopca za wiele znajomości świata. Nie zazdrościmy Francuzom, że tak prędko dojrzewają. Otoż komedyja ta jest pasmem popisów hrabiego Letorieres, pasmem rozwlekłym, nie zmotanym na ciekawości, lecz dość na tém, bo któż muchę zabija kułakiem. Oprócz sceny, kiedy się prokurator zabiéra do referowania sprawy, i wartuje swoją biblijotekę różnych gatunków win, cała prawie sztuka mało sprawiła zajęcia. Pani A s z p e r g e r była po mężku ubrana. — Dla niemieckiej sceny przełożył wierszem pan Thullie ulubioną komedyję hr. Fredra: *Dożywocie* (Die Lebensrente.) — Z pism niemieckich głośno znany tenorzysta z teatru nadwornego berlińskiego p. Eike przybył tu na rolę gościnne. W tym roku po kolei teatre niemiecki będzie miał na gościnne role: Pannę Lutzer, pierwszą śpiewaczkę z teatru nadwornego wiedeńskiego, pana Tichatszek słynnego tenorzystę z Drezna, pp. Fichtnerów, artystów dramatycznych z teatru nadwornego w Wiedniu, i Emila Devrient k. saskiego nadwornego artystę dramatycznego.

Naszą literaturę karnawałową niemożna w tym roku nazwać ubogą. Szczególniej mazurki znalazły licznych uprawiaczy. Machinalny walec, który jednemu z pisarzy naszych podobano się nazwać tańcem astronomiczno-filozoficznym (?) schodzi coraz bardziej z pola, miejsce zaś jego zajmuje żywy, poezyjny kadryl. Oto szereg naszych autorów, którzy dla rozweselenia nóg tego roku nieszczęśliwie swój pracy: P. W i u c e n t y D a n e k wydał swój zbiór, składający się z poloneza, 6 mazurów i 6 kadryłów, pod tytułem: *Nouvelles soirées du carnaval*. Tańce te przypisane pannie Emmili Macielińskiej grane będą na naszych publicznych balach. — P. J a n R u c k g a b e r ogłosił w cynkografii F. Galińskiego; 3 mazury i 6 kadryłów na fortepian, poświęcone p. Maryi Kayzer z domu Swieżawskiej, oraz mazur ulubiony podług tekstu z opery *Gemma di Vergi*. — Tańce wyszedł mazur ułożony przez p. M a r c e l e g o M a d e j s k i e g o, przypisany pannie Albinie Jaworskiej; i 5 mazurów A d a m a G n a t k o w s k i e g o. — Handl p. J. Niemirowskiego wydał swym nakładem: 6 mazurów

M. Wierzbickiego, pod tytułem: *Le désir des salons*; 4 mazury Antoniego Poznńskiego: *Le retour à la gaieté* i 2 mazury S. Warzeszkiewicza *Vive la danse!* — W litografii p. P. Pillera wybito: 2 mazury Roderyka Braun, poświęcone pani Maryi Dunin-Borkowskiej i 3 mazury p. Rafałowskiego. — Także wyszło 6 mazurów Władysława Dydyńskiego, przypisane baronównie Teofilii Lasollaye. — W druku zaś jest teraz 5 mazurów Ksaw. Turowicza poświęcone księżnej Honorynie Lichtenstein z domu hrabiance Chołoniewskiej.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z koresp. prywatnej).

Z Ołomuńca. Targ na woły dnia 10. stycznia.

Tylko 520 wołów przypędzono na nasz dzisiejszy targ, a w tej liczbie jedna partya odznaczająca się jakością; reszta zaś po największej części bardzo mierna. — Ze stajen szlacheckich i morawskich, pędzą od czasu do czasu wypasione woły do Pragi i Wiednia.

Przypędzili na targ: 1) Samuel Körbel, z Sanoka, 105 wołów; 2) Schol Schwarzköchel, z Sanoka, 77; 3) Salomon Hett, z Piszczowej, 79. — Małemi partyjami 259. — Ogółem 520.

Kupili:	sztuk	Cena jednej pary w w. w.		radaz	Z tych para ważyć mogła cetnar
		zr.	kr.		
Do Pragi z partyi Nra. 1.	80	300	—	—	9
Po części sprzedana partyja Nr. 2.					
Do Wiednia i Pragi partyja Nr. 3.	79	449	—	—	12 1/2

Z Londynu dnia 2. stycznia. Nie masz wątpienia, iż zbiory pszenicy z r. 1843 w Anglii policzyć trzeba do szczuplejszych niż średnie, a gdy dzierzawcy krajowi wiele już z swoich zapasów dotąd wyprzedali, wnosić można, iż z początkiem tego roku mniej mają niż zwykle o tej porze. Jeżeliby więc na posiedzeniach zbliżającego się parlamentu miało zajść coś takiego, z czego by wnosić było można, że

kwestya o ustawie zbożowej nie będzie ruszona, wtedy nasi producenci zapewne mniej będą skłonni spieszyć się z puszczeniem z rąk tych zapasów, które jeszcze mieć mogą; taż sama okoliczność przyczyniłaby się też i do tego, że właściciele pszenicy zagranicznej oclonej, bardziejby się z cenami trzymali, a tym sposobem wielkie dowozy na wiosnę z zagranicy byłyby mniej podobne, aniżeli gdyby ministerjum zamierzało jaką zmianę w ustawie zbożowej. Przyszły stan cen zdaje się li tylko od powyższej okoliczności zależeć, a ostatecznego oświadczenia się ministrów w tej mierze, wszyscy bardzo wyglądają.

Niedawno temu dano polecenie z Jorkshiro i Lancashire do zakupywania w Gdańsku pszenicy na dostawę wiosenną. Biega tu pogłoska (bardzo do prawdy podobna), że największa część tych poleceń pochodzi od członków ligi ustawom zbożowym przeciwniej (anticornlawloague). Jeżeliby tak było, wnosić można, że ta liga spuszcza się bardzo na pomyslny skutek swjej agitacyi.

Nasienie białej koniczyzny jest w bardzo wysokie cenie, gdyż nie wiele go jest w handlu; zaś nasienie czerwonej koniczyzny słaby ma odbyć.

(Preuss. Handl. Zeit.)

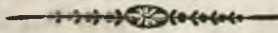
Galiczyjska kassa oszczędności.

Ponieważ wielu posiadaczy książeczek wiedeńskiej kassy oszczędności, zgłasza się, tak do wymiany swoich 4procentowych, 3 1/2 procentowych i 3 procentowych książeczek wiedeńskich na galicyjskie, jakoteż i do pozbycia takowych za gotowiznę, — Dyrekcya galicyjskiej kassy oszczędności widzi się spowodowaną podać do wiadomości publicznej: iż galicyjska kassa oszczędności tylko 4 procentowe wiedeńskie książeczki, na książeczki, galicyjskie wymienia i za gotowiznę nabywa. Zaś 3 1/2 procentowe i 3 procentowe wiedeńskie książeczki tylko na galicyjskie na tę samą stopę procentową opiewające wymienia, lecz dotąd jeszcze za gotowiznę nie nabywa.

W sobotę, niedzielę, dni świąteczne i w ostatnim dniu każdego miesiąca, galicyjska kassa oszczędności jest dla stron zamknięta.

Od Dyrekcji galicyjskiej kassy oszczędności. We Lwowie dnia 13. stycznia 1844.

U W I A D O M I E N I E
O STANIE LWOWSKIEGO
TOWARZYSTWA DOBROCZYNNOŚCI,
POD OPIEKĄ DAM,
O JEGO PRZYCHODACH I WYDATKACH
DO KONCA ROKU 1843.

W dopełnieniu §§. 16. i 17. ustaw Lwowskiego Towarzystwa Dobroczynności Dam z dnia 29. kwietnia r. 1840 i z odniesieniem się do sprawozdania umieszczonego w »Gazecie Lwowskiej« Nru 7. z roku 1843, podaje się do wiadomości powszechnej następujące doniesienie o stanie tegoż Towarzystwa, o jego przychodach i wydatkach za czas od 1go stycznia do 31go grudnia r: 1843.

W ciągu roku 1843 był stan Towarzystwa następujący:

Protector Towarzystwa.

Jego Królewiczońska Mość najdosłojniejszy Arcyksiążę Austryjacko-Esteński Ferdynand Karol, cywilny i wojskowy jeneralny Gubernator Królestw Galicyi i Lodomeryi i t. d.

Przełożona Towarzystwa.

Baronowa Dorota Krieg de Hochfelden.

Damy wydziału:

Księżna Helena Ponińska.
Hr. Zuzanna Ożarowska.
Karolina Gorajska.
Hr. Julija Krasicka.
Ludwika Bobowska.
Antonia Zaleska.

Członkowie tego towarzystwa podług porządku alfabetycznego, prócz wyżej wyrażonych, są następujący:

1. Hrabina Klementyna Althann.
2. Rosalija Antoniewiczowa.
3. Elżbieta Baczyńska.
4. Emilija Bartmańska.

5. Hr. Emilija Baworowska.
6. Hr. Michałowa Baworowska.
7. Hr. Antonina Bąkowska.
8. Julija Benedek.
9. Hr. Teresa Bobrowska.
10. Wiktoryja Bochdanowa.
11. Teodora Bogdanowiczowa.
12. Baronowa Ludwika Borowska.
13. Józefa Brandys.
14. Hr. Brzostowska z hrabiów Krasickich.
15. Hr. Wanda Caboga.
16. Augusta Christiani - Grabińska.
17. Leopoldowa Cielecka.
18. Frańciszkowa Cywińska.
19. Maryja Czarkowska.
20. Anna Dąbska.
21. Anna D'Ille Vaux.
22. Hr. Maryja Desfours.
23. Hr. Honorata Drohojowska.
24. Aniela Drzewiecka.
25. Hr. Klaudya Dzieduszycka.
26. Teresa Eder.
27. Maryja Eninger.
28. Anna Etmayer.
29. Festenburg.
30. Hr. Sewesynowa Fredrowa.
31. Hr. Alexandrowa Fredrowa.
32. Hr. Edwardowa Fredrowa.
33. Hr. Rordula Fredrowa.
34. Anna Głogowska.
35. Julija Głogowska.
36. Henryka Górska.
37. Hr. Olimpija Grabowska.
38. Karolina Hartmann.
39. Maryja Hausner.
40. Teresa Hausner.

41. Teresa Home.
42. Alexandra Hoszowska.
43. Hr. Izabela Humnicka.
44. Hr. Róża Humnicka.
45. Księżna Karolowa Jabłonowska.
46. Hr. Cecylia Jabłonowska.
47. Józefa Jabłonowska.
48. Eukreta Janiszewska.
49. Baronowa Anna Jetzer.
50. Magdalena Jürgas.
51. Baronowa Rajetanowa Karnicka.
52. Baronowa Romanowa Karnicka.
53. Hr. Julija Karśnicka.
54. Hr. Franciszka Karwicka.
55. Maryja Koszowska.
56. Hr. Karolina Kesselstatt.
57. Ludwika Kirschner.
58. Teresa Kobyłecka.
59. Joanna Komarnicka.
60. Hr. Cyprianowa Komorowska.
61. Hr. Kazimierzowa Krasicka.
62. Hr. Edmundowa Krasicka.
63. Maryja Kratter.
64. Katarzyna Kratter.
65. Ludwika Krep.
66. Karolina Kriegshaber.
67. Hr. Delfina Krosnowska.
68. Hr. Melanija Lewicka.
69. Paulina Lewicka.
70. Katarzyna Lewińska.
71. Księżna Honoryna Lichtenstein.
72. Księżna Jęrzowa Lubomirska.
73. Księżna Adamowa Lubomirska.
74. Hr. Aniela Łosiowa.
75. Hr. Klementyna Mięczyńska.
76. Józefa Milbacher.
77. Hr. Helena Mniszkowa.
78. Maryja Mochnacka.
79. Hr. Teofila Moszyńska.
80. Ludwika Niezabitowska.
81. Henryka Olszewska z hrab. Zabielskich.
82. Hr. Orłowska z hrabiów Krasickich.
83. Henryka Pawlikowska.
84. Franciszka Piller.
85. Julija Piszklewicz.
86. Nina Pölttenberg.
87. Amalija Poliwczyńska.
88. Hr. Alfredowa Potocka.
89. Katarzyna Przybylska.
90. Hr. Anna Revertera.
91. Maryja Rodakowska.
92. Anna Rojowska.
93. Albina Romaszkanowa.
94. Katarzyna Romaszkanowa.
95. Antonia Rosnowska.
96. Apolonia Rozłucka.

97. Zofija Rulikowska.
98. Księżna Iza Sanguszkowa.
99. Hr. Olimpija Siemińska.
100. Magdalena Skolimowska.
101. Hr. Tekla Stadnicka.
102. Hr. Leopoldowa Starzeńska.
103. Hr. Józefowa Starzeńska.
104. Ester Strzemboszowa.
105. Ewa Stutterheim.
106. Hr. Felicjanowa Tarnowska.
107. Hr. Władysława Tarnowska.
108. Izabela Trzeciecka.
109. Helena Turkuł.
110. Józefa Tustanowska.
111. Rudolfowa Urbańska.
112. Ludwika Wagner.
113. Julija Wojczyńska.
114. Ewelina Żebrowska.
115. Hr. Krystyna Żelińska.

Dla dorady we względzie duchownym, zaproszony został na posiedzenia wydziału, przewielebny kanonik Łukasz Baraniecki, dziekan miasta i paroch tutejszego kościoła metropolitalnego obrządku łacińskiego i t. d.

Podobało się opatrności w ciągu tego roku powołać do lepszego życia kilku członków Towarzystwa, którzy się powodem jego gorliwie zajmowali, a mianowicie hrabinę Juliję Bąkowską, panią Teresę Hausner, hrabinę Franciszkę Karwicką i hrabinę Teklę Stadnicką.

Wspominając tu o nich z głębokim żalem i w chrześcijańskiej miłości, wnosimy modły do Boga o zbawienie ich duszy.

Towarzystwo doznało i w tym roku szczególnego wsparcia od swego najdostojniejszego Protektora, Jego Królewiczowskiej Mości najdostojniejszego Arcyksięcia jeneralnego Gubernatora.

Dobroczyńcami Towarzystwa, którzy przez znaczniejsze datki, lub przez złożone starania do pomyślności Towarzystwa się przyczynili są:

- Księżna Helena Ponińska.
Karolina Gorajska.
Hr. Julija Krasicka.
Hr. Alfredowa Potocka.
Hr. Wanda Caboga.
Hr. Teofila Moszyńska.
Hr. Helena Mniszkowa.
Hr. Teresa Bobrowska.
Teresa Eder.
Henryka Olszewska.
Hr. Michałowa Baworowska.
Hr. Orłowska z hrabiów Krasickich.